

รายงานการประชุมสภาการศึกษา
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒
วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมกำแพง พลากร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ.
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้มาประชุม

๑.	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายอุดม คชินทร) <i>กรรมการโดยตำแหน่ง</i>	ประธาน
๒.	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (นายพีระ รัตนวิจิตร รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แทน)	กรรมการ
๓.	เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (นายธวัชชัย อู่พานิช รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แทน)	กรรมการ
๔.	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายชาญ ตันติธรรมถาวร ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ แทน)	กรรมการ
๕.	ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (นายเพิ่มสุข สัจจาภิวัฒน์ หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แทน)	กรรมการ
๖.	ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (นางคณินิจ คชศิลา ผู้ตรวจราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แทน)	กรรมการ
๗.	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางสาวจินางค์กูร โรจนนันต์ ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน แทน)	กรรมการ
๘.	เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (นางนภาพร อาร์มสตรอง รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านกิจการอุดมศึกษาเอกชน แทน)	กรรมการ
๙.	ปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายทรงกลด สว่างวงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ แทน)	กรรมการ
๑๐.	ปลัดกระทรวงแรงงาน (นายกิตติพงษ์ เหล่านิพนธ์ รองอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน รักษาการในตำแหน่ง ที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน แทน)	กรรมการ
๑๑.	เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (นายวรวิสิทธิ์ กาญจนสูตร ผู้อำนวยการกองกฎหมายการศึกษาและวัฒนธรรม แทน)	กรรมการ
๑๒.	ปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นางศิริทิพย์ ภาศรีสมบัติ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการพัฒนาและสวัสดิการเด็ก เยาวชน และครอบครัว กรมกิจการเด็กและเยาวชน แทน)	กรรมการ

กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น

๑๓. นายกิตติพันธ์ ใจดี กรรมการ

กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรวิชาชีพ

๑๔. นายวรชาติ เฉิดชมจันทร์ กรรมการ

กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน

๑๕. นายอรรถการ ตฤษณารังสี กรรมการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

๑๖. นายกิตติรัตน์ มังคละศิริ กรรมการ

๑๗. นายกิติ มาติลกโกวิท กรรมการ

๑๘. นายเกียรติชัย โสภาสถียรพงศ์ กรรมการ

๑๙. นางจรรยาพร ธรณินทร์ กรรมการ

๒๐. รองศาสตราจารย์จිරเดช อุ้วสวัสดิ์ กรรมการ

๒๑. ศาสตราจารย์กิตติคุณชนิตา รักษ์พลเมือง กรรมการ

๒๒. ศาสตราจารย์ชูติมา สัจจามันท์ กรรมการ

๒๓. ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ กรรมการ

๒๔. นายธาดา เศวตศิลา กรรมการ

๒๕. นายนนทวัฒน์ สุขผล กรรมการ

๒๖. นายบดินทร์ อุณากุล กรรมการ

๒๗. พลเอก พหล สง่าเนตร กรรมการ

๒๘. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ กรรมการ

๒๙. นายสุกิจ อุทินทุ กรรมการ

๓๐. ศาสตราจารย์สุพจน์ ทารหนองบัว กรรมการ

๓๑. รองศาสตราจารย์อนุชาติ พวงสำลี กรรมการ

๓๒. นายอภิมุข สุขประสิทธิ์ กรรมการ

๓๓. นายอำนาจ บัวศิริ กรรมการ

๓๔. เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและ
(นายสุภัทร จำปาทอง) เลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. พระพรหมมุนี ติดการกิจ

๒. พระราชวรมุนี ติดการกิจ

๓. รองศาสตราจารย์วินัย ดะห์ลัน ติดการกิจ

๔. นางสาวสมใจ สุวรรณศุภนภา ติดการกิจ

๕. ศาสตราจารย์อำนาจ วงศ์บัณฑิต ติดการกิจ

๖. นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์ ติดการกิจ

๗. นายสุภกร บัวสาย ติดการกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางกมลทิพย์ เมฆพุก

๒. นายสวัสดิ์ ภูทอง

ผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการ
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๓. นางพิจารณา ศิริชานนท์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๔. นางสาวพัชราภรณ์ ศรีคล้าย ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน
๕. นางสาวประภา ทันตศุภารักษ์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ
๖. นางสาวสุวีณา เกนทะนะศิล ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารองค์กร
๗. นางรัชณี พึ่งพานิชย์กุล รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา
๘. เจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังต่อไปนี้

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน/เลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธาน (ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์อุดม คชินทร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) แจ้งให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๑. ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ... ขณะนี้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้รับทราบและเห็นชอบแล้ว ลำดับต่อไปคือการนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) แต่มีข้อจำกัดคือ ขณะนี้ สนช. หมดยุคแล้ว จึงไม่อาจพิจารณากฎหมายใดๆ ในเรื่องนี้ นายวิชาญ เครื่องงาม รองนายกรัฐมนตรี มีความเห็นว่ายังคงสามารถออกกฎหมายได้ โดยการออกเป็นพระราชกำหนด แต่การออกพระราชกำหนด จะต้องเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญจำเป็นเร่งด่วน นายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ให้ความสำคัญกับกฎหมายฉบับนี้ จึงมอบหมายให้ นายวิชาญ เครื่องงาม จัดทำคำอธิบายและเหตุผลประกอบการออกพระราชกำหนด และยืนยันว่าจะออกเป็นพระราชกำหนดให้ทันในเวลาที่เหมาะสม ดังนั้น หากพระราชกำหนดประกาศใช้ จะมีผลกระทบต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่ต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่เป็นสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ มีหน้าที่ดูแลนโยบายการศึกษาของประเทศ มีผลให้คณะกรรมการสภาการศึกษาชุดปัจจุบันต้องยุติบทบาทหน้าที่ลง และการประชุมสภาการศึกษาในครั้งนี้อาจจะเป็นครั้งสุดท้าย หลังวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จะมีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ อย่างไรก็ตาม สภาการศึกษาควรดำเนินงานอย่างเต็มกำลังความสามารถในช่วงก่อนการเปลี่ยนผ่านเพื่อส่งต่อภารกิจให้คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติที่จะจัดตั้งขึ้นต่อไป

๒. การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสภาการศึกษา แทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ จำนวน ๒ ราย ดังนี้

๒.๑ ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง ธุรกิจ และการบริการ แทน นายณรงค์ศักดิ์ ภูมิศรีสอาด

๒.๒ ศาสตราจารย์อำนาจ วงศ์บัณฑิต กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แทน รองศาสตราจารย์บัณฑิต ทิพากร

มติ ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

นายสุภัทร จำปาทอง เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ นำเสนอรายงานการประชุมให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันศุกร์ที่

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมกำแพง พลาญกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ซึ่งได้ดำเนินการแจ้งเวียนให้คณะกรรมการสภาการศึกษาพิจารณาและรับรองรายงานการประชุมแล้ว จึงขออนุญาตเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยไม่มีการแก้ไข
วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

๓.๑ โครงสร้างภารกิจของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา รองรับการเปลี่ยนผ่านสู่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ

นายสุภัทร จำปาทอง เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ นำเสนอโครงสร้างภารกิจของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษารองรับการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสืบเนื่องจาก ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่จะออกเป็นพระราชกำหนด มีผลกระทบต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาโดยตรง สำนักงานฯ จึงขอความเห็นจากกรรมการสภาการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างภารกิจของสำนักงานที่จะเปลี่ยนแปลงไป การเปลี่ยนจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาไปสู่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ มีภารกิจบางประการลดลง และมีภารกิจที่เพิ่มขึ้นซึ่งเป็นเรื่องใหม่ ฝ่ายเลขานุการได้เปรียบเทียบอำนาจหน้าที่ปัจจุบันและอำนาจหน้าที่ใหม่ ซึ่งเป็นอำนาจกึ่งสั่งการและกึ่งควบคุมสถานศึกษาผ่านโครงสร้างของคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ นอกจากนี้ภารกิจบางประการที่ระบุในร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ไม่ได้ระบุว่าหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ หากกฎหมายกำหนดว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ อาจจะหมายรวมถึงอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติด้วย อาทิ เรื่องข้อมูลระบบสารสนเทศทางการศึกษา ระบบ Information Technology หรือ IT และการจัดส่งข้อมูล เป็นต้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภารกิจของปัจจุบันกับภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ตามร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... พบว่า ภารกิจหลายประการสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษายังไม่เคยดำเนินการมาก่อน อาทิ ภารกิจของคณะกรรมการการศึกษาและวิจัย คณะกรรมการร่างแผนการศึกษาแห่งชาติและการปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ และคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ (Policy implementation) การติดตามการดำเนินงาน (Follow up) รวมถึงงานสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติจะต้องมีส่วนเชื่อมโยงการทำงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้เกิดการดำเนินการในสถานศึกษา

นอกจากร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... แล้ว ยังมีพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งในปัจจุบันมีผลบังคับใช้แล้ว โดย พ.ร.บ. ฉบับนี้ ระบุว่า มีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กปฐมวัย (อายุ ๐-๖ ปี) และมีภารกิจหลายประการที่จะต้องดำเนินการแบบบูรณาการร่วมกับหลายกระทรวงที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น นอกจากนี้ยังระบุให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นภารกิจที่ได้รับมอบหมายใหม่เช่นเดียวกัน

โดยสรุปภารกิจของสำนักงานตามโครงสร้างใหม่ ประกอบด้วย ๑) ภารกิจด้านนโยบายการศึกษา ๒) การพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อให้ผู้นำนำไปใช้ประโยชน์ ๓) ภารกิจการติดตามประเมินความก้าวหน้าในการดำเนินการต่างๆ ตามนโยบายของรัฐบาลและนโยบายคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ๔) ภารกิจการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องใหม่และเกี่ยวกับนโยบายการศึกษา อาจจะ

ต้องมีการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่เดิมให้มีทักษะที่เหมาะสมกับภารกิจที่จะได้รับมอบหมายใหม่ (๕) ภารกิจศูนย์ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ซึ่งการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาไม่จำเป็นต้องมีหน่วยงานใหม่ แต่ต้องมีระบบ Software ที่สามารถดึงข้อมูลจากหน่วยงานเจ้าของข้อมูล ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) โดยให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา กำหนดเกณฑ์การเข้าถึงข้อมูลและการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ซึ่งศูนย์ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษานี้ อาจเป็นหน่วยงานขนาดเล็ก แต่ต้องมีบุคลากร (Technician) ที่มีคุณภาพสูง อาทิ นักวิเคราะห์ข้อมูล นักเศรษฐศาสตร์การศึกษา และนักวางแผนนโยบายการศึกษา รวมอยู่ด้วย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอเสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อโปรดพิจารณาโครงสร้างภารกิจของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษารองรับการเปลี่ยนผ่านสู่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ที่มีความสำคัญยิ่งและส่งผลกระทบต่อการทำงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่กฎหมายกำหนด

ประธานฯ ขอให้คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาโครงสร้างภารกิจของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาตามที่เลขาธิการสภาการศึกษาเสนอ และให้ความเห็น

การพิจารณา

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

๑. ภารกิจของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาตามโครงสร้างใหม่ เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับ “การศึกษาที่ต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา” แต่ไม่รวมการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า การอาชีวศึกษา อยู่ในระดับใด ควรระบุให้ชัดเจน ในประเด็นนี้เลขาธิการสภาการศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า มาตรฐานการศึกษาของชาติ ได้กำหนดให้การศึกษาในระดับปริญญาเป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษา การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาที่เป็นอนุปริญญาจะอยู่ในระดับอุดมศึกษาเช่นเดียวกัน โดยอนุปริญญาเทียบประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จะเป็นระดับเดียวกัน แต่หน่วยกิตของอนุปริญญาจะมากกว่า ดังนั้นการศึกษาระดับ ปวส. ของอาชีวศึกษา จะอยู่ในระดับอุดมศึกษา ซึ่งการเรียนจบการศึกษา ๓ ปีแรก จะได้วุฒิ ปวส. หากเรียนต่ออีก ๒ ปี จะได้รับวุฒิปริญญาตรี

๒. ภารกิจที่เกี่ยวกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ยังไม่ปรากฏในโครงสร้างที่นำเสนอ อาจทำให้ภารกิจไม่ครบถ้วน ดังนั้นจึงควรระบุภารกิจที่เกี่ยวกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติให้ชัดเจน

๓. ตามเอกสารประกอบการประชุม “งานสนับสนุนกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและกำหนดมาตรการให้หน่วยงานของรัฐชี้ชวน ส่งเสริม และสนับสนุน ให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน” ทั้งนี้ การศึกษาจะต้องเกี่ยวข้องกับภาคส่วนอื่นๆ ดังนั้นการมีส่วนร่วมเพียงอย่างเดียว อาจไม่เพียงพอ แต่จะต้องได้รับความร่วมมือและรับการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ ด้วย เช่น ภาคพาณิชย์ ภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้า ภาคการเงิน เป็นต้น ซึ่งจะช่วยขยายให้การศึกษาเข้าถึงด้านวิชาชีพได้มากขึ้น

๔. โครงสร้างภารกิจของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในปัจจุบันและที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต มีภาระงานเพิ่มขึ้น ดังนั้นโครงสร้างสำนักงานฯ หากจะเปลี่ยนไปเป็นสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ จะต้องเพิ่มสำนักอีก ๒ สำนัก และอีก ๑ สำนักงาน คือ สำนักขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาซึ่งจะรับผิดชอบเรื่อง Big Data และสำนักงานนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยที่สำนักตามโครงสร้างปัจจุบันก่อนการปรับเปลี่ยนจะต้องนำภาระงานใหม่ผนวกเข้าไปด้วย ได้แก่ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาจะต้องผนวกงานขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาเข้าด้วยกัน และสำนักประเมินผลการจัดการศึกษาจะต้องดำเนินการเกี่ยวกับ Big Data

๕. การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลเป็นเรื่องสำคัญจำเป็นต่อการปฏิบัติการกิจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจำนวนบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในปัจจุบันกับภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ มีความเหมาะสมหรือไม่ หากมีจำนวนไม่เหมาะสม สำนักงานฯ สามารถขอยืมตัวข้าราชการมาช่วยราชการได้ ตาม ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... มาตรา ๙๓ วรรคสุดท้าย ที่ระบุว่า “คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ อาจให้ความเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ขอยืมตัวข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมาปฏิบัติงานที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการเป็นการชั่วคราวได้”

๖. เมื่อ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... มีผลบังคับใช้แล้ว จะต้องออกกฎหมายลำดับรอง จำนวน ๓๗ ฉบับ ประกอบด้วย กฎกระทรวงศึกษาธิการ ๕ ฉบับ กฎกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ๖ ฉบับ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ๒ ฉบับ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ๒ ฉบับ ระเบียบคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ๔ ฉบับ และประกาศคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ๑๘ ฉบับ ซึ่งเป็นภารกิจของคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้นบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติจะต้องมีศักยภาพพร้อมรับภาระงานดังกล่าว อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติสามารถสรรหาผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิเข้ามาร่วมเป็นผู้ให้คำแนะนำในการดำเนินงานตามภารกิจใหม่ได้ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในปัจจุบันต้องเตรียมการให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

๗. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสำนักงานและภารกิจที่กำลังจะเกิดขึ้นเป็นหน้าที่ของบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่จะต้องช่วยกันระดมความคิดและช่วยกันดำเนินงาน รวมทั้งเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเข้ามาช่วยคิดเรื่องโครงสร้าง อัตรากำลัง การโอน - ย้ายบุคลากร และระบบการทำงาน ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญเพื่อไม่ให้เกิดภาวะสูญญากาศ เมื่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่มีผลบังคับใช้

๘. โครงสร้างสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาอาจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม แต่ตำแหน่งและบุคลากรยังคงอยู่ และได้รับสิทธิประโยชน์เหมือนเดิมทุกประการ อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานตามภารกิจใหม่ควรเป็นการ “คิดใหม่ ทำใหม่ ด้วยกระบวนการใหม่” เพื่อผลักดันการพัฒนาการศึกษาของชาติต่อไปในอนาคต

๙. ภารกิจของกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เป็นเหมือนการยกระดับความสำคัญของภารกิจที่มากขึ้นกว่าภารกิจของสภาการศึกษาในปัจจุบัน ดังนั้นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาจะต้องมีข้อมูลที่ครบถ้วนถูกต้องทันสมัยตลอดเวลาเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจของนายกรัฐมนตรี อาทิ ข้อมูล Demand Supply จำนวนนักเรียนในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา สาขาวิชาชีพของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา ข้อมูลความต้องการของตลาดแรงงานต่อสาขาอาชีพ ข้อมูล Digital Literacy หรือ Literacy ด้านภาษาอังกฤษของคนไทยซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับอนาคต เป็นต้น นอกจากนี้ ข้อมูลในศูนย์สารสนเทศทางการศึกษาจะต้องเป็นข้อมูลที่ Integrate Database จากทุกกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นข้อมูลระดับชาติ และหากบุคลากรในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอสามารถขอรับการจัดสรรเพิ่มได้ โดยเป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรีในการพิจารณา

๑๐. คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติมีภารกิจประการหนึ่งคือ การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ที่ต้องมีการติดตามประเมินผล โดยเป็นการประเมินผลตามเป้าประสงค์และตัวชี้วัดที่ปรากฏในแผนการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้นภายหลังจาก ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ประกาศใช้ มาตรฐานการศึกษาของชาติจะต้องปรับเปลี่ยนไปเป็นส่วนหนึ่งของแผนการศึกษาแห่งชาติ และจะต้องผนวกเรื่องกรอบคุณวุฒิแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญเข้าไว้ในมาตรฐานการศึกษาที่จะปรับเปลี่ยนด้วย

๑๑. ควรเพิ่มเรื่องการผลิตและการพัฒนาครูเข้าไว้ในภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติด้วย เนื่องจากครูเป็นบุคลากรสำคัญที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเด็ก กอปรกับมีปรากฏใน ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... มาตรา ๘๘(๑) และมาตรา ๓๖ ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ

๑๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษาตาม หมวดที่ ๑ มาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ แห่ง ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... มีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาต้องถอดความจากกฎหมายออกมาให้ได้ว่า วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษาของบุคคลในแต่ละช่วงวัยเป็นอย่างไร อาทิ เด็กอายุ ๐-๑ ปี ต้องบรรลุเป้าหมายอย่างไร อายุ ๑-๓ ปี มีเป้าหมายอย่างไร ตลอดจนบุคคลทุกช่วงวัยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างไร เป็นต้น ดังนั้นขอบเขตภาระงานของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติจึงครอบคลุมบุคคลทั้งประเทศ

๑๓. การจัดการศึกษาตาม ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ จะมีการเปลี่ยนแปลงในหลายประเด็น อาทิ การจัดการศึกษาจะไม่เฉพาะการจัดการศึกษาโดยสถานศึกษาเพียงอย่างเดียว แต่จะเป็นการจัดการศึกษาที่เป็นการศึกษาเพื่อชีวิต การศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการศึกษาที่ภาคประชาสังคม และหน่วยงานต่างๆ เข้ามาร่วม Integrate มากขึ้น ระบบการศึกษามีความยืดหยุ่นสูงมาก ดังนั้นจะต้องมีระบบการติดตามประเมินผล และระบบการรับรองผลการศึกษามีมาตรฐาน

๑๔. การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในอนาคตจะมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไป โดยอาจจะไม่ใช่การเรียนการสอนแบบสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ สายศิลป์(ภาษา) สายศิลป์(คำนวณ) ดังเช่นปัจจุบัน แต่จะเป็นการศึกษาที่สามารถเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถานศึกษาได้ นักเรียนจากโรงเรียนหนึ่งอาจจะไป Take Course อีกริวิชาหนึ่งที่สถานศึกษาอีกแห่งหนึ่งได้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของ Platform การเรียนรู้ นอกจากนั้นรูปแบบการผลิตและพัฒนาครูจะเปลี่ยนแปลงไปเป็นการผลิตครูระบบเปิด ทั้งนี้จะมีกฎหมายลำดับรองออกมาเพิ่มเติม

๑๕. บทบาทของคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติกับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ควรจะต้องผสมผสานเป็นภารกิจเดียวกัน มิใช่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติทำหน้าที่เป็นเพียงฝ่ายเลขานุการเท่านั้น แต่ภารกิจของคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติจะต้องเป็นภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติด้วย โดยมีผลผลิตเป็นผลผลิตเดียวกันและมีตัวชี้วัดเป็นตัวชี้วัดเดียวกัน

๑๖. การจัดโครงสร้างองค์กรใหม่อาจไม่จำเป็นต้องจัดโครงสร้างแบบ Functional แต่สามารถจัดเป็นแบบ Strategic Direction ได้ โดยอาจจัดเป็นแบบกลุ่มยุทธศาสตร์ที่เป็น Macro Policy อาทิ ภารกิจในการจัดทำนโยบายที่ตอบสนองการพัฒนาประเทศในอีก ๕-๑๐ ปีข้างหน้า การตอบสนองความต้องการกำลังคนในอนาคตของประเทศ ในขณะที่ขนาดของประชากรของประเทศลดลงและอยู่ในสถานะ Aging Society เป็นต้น

๑๗. การศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ มีสิ่งที่เปลี่ยนแปลงต่างๆ มากมาย ทั้ง Platform การเรียนรู้ เทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่จะถูกป้อนเข้าสู่ระบบการเรียนการสอน ผลลัพธ์ของการผลิตคนในอนาคตที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยขาดหน่วยงานในเชิงองค์ความรู้หรือนวัตกรรม และเป็นจุดอ่อนของการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา ดังนั้นคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติจะต้องเตรียมการรองรับในเรื่องนี้

๑๘. โครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติควรมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลยุทธศาสตร์การบริหารงานของสำนักงานฯ ซึ่งหน่วยงานนี้จะมีหน้าที่วิเคราะห์ Key Challenge ของสำนักงานฯ แล้วกำหนดเป็น Direction หรือ Strategy ของสำนักงาน รวมถึงการดูแลในเรื่องการบริหารความเสี่ยง แนวทางการป้องกันความเสี่ยงของภารกิจหลักทั้ง ๘ ภารกิจตามเอกสารประกอบการประชุมวาระที่ ๓.๑ ดังกล่าว หน่วยงานนี้จะสามารถบริหารจัดการภารกิจหลักให้บรรลุเป้าหมาย มีการกำหนดตัวชี้วัดระดับองค์กร

และถ่ายทอดลงไปจนถึงตัวชี้วัดระดับบุคคลได้ นอกจากนี้ ควรมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่พัฒนาองค์กร นำเครื่องมือการบริหารจัดการองค์กรสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการบุคลากรของสำนักงานฯ อาจต้องมีการออกแบบสถาปัตยกรรมระบบงานและกระบวนการทำงานของสำนักงานให้เป็นภาพรวมงานของทั้งสำนักงาน และวางแผนบริหารจัดการคุณภาพภายในของสำนักงาน ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะช่วยให้สำนักงานขับเคลื่อนภารกิจได้บรรลุเป้าหมาย

๑๙. ภารกิจสำคัญประการหนึ่งของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติที่เป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนเมื่อ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ประกาศใช้ คือ การจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ เนื่องจากกระบวนการจัดทำแผนเปลี่ยนแปลงไป ต้องทูลเกล้าถวายเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการประกาศใช้ อีกทั้งแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ต้องสอดคล้องยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา รวมถึงการกำหนดรายละเอียดต่างๆ ในแผนการศึกษาแห่งชาติที่เกี่ยวกับทรัพยากรการศึกษา ซึ่งเกี่ยวพันกับงบประมาณและแผนปฏิบัติการที่จะต้องได้รับการอนุมัติในแต่ละปี ทั้งนี้ กระบวนการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จะต้องเตรียมการรองรับภารกิจนี้ไว้ล่วงหน้า

๒๐. ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... มีความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญยิ่ง ได้แก่

- ๑) คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ
- ๒) กรรมการจะมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาประชุมแทนมิได้
- ๓) มติของคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติมีผลผูกพันส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการเป็นกรรมการ การที่ส่วนราชการไม่ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ให้ถือว่าหัวหน้าส่วนราชการซึ่งเป็นกรรมการนั้นจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
- ๔) การไม่เข้าร่วมประชุมไม่ว่าด้วยเหตุใดไม่เป็นเหตุให้ไม่ต้องปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ
- ๕) ตามมาตรา ๘๘ จะมีคณะกรรมการ เพิ่มขึ้น ๔ คณะ ทำงานแทนคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ และสามารถตัดสินใจดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเรื่องส่งไปให้คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติพิจารณา
- ๖) คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติสามารถแต่งตั้งคณะกรรมการเพิ่มเติมเพื่อให้ทำหน้าที่แทนได้

๒๑. ควรจัดตั้งศูนย์ความร่วมมือที่มีลักษณะเป็นศูนย์ยุทธศาสตร์ทางการศึกษา ผนึกกำลังผสมผสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ประชาสังคม และภาคเอกชน เพื่อบูรณาการนำสื่อ Social Media มาใช้ในการสร้างแรงบันดาลใจให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมและรับรู้รับทราบข้อมูลข่าวสารทางการศึกษาที่ทันสมัยตลอดเวลา

๒๒. ลักษณะโครงสร้างองค์กรของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานส่วนกลางและไม่มีหน่วยงานในสังกัดที่มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัด ดังนั้นการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในพื้นที่ รวมถึงการติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยงานในพื้นที่ จึงเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ดังนั้นจึงต้องหาวิธีการที่จะทำให้สามารถนำนโยบายสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒๓. ตามโครงสร้างที่ปรากฏในเอกสารประกอบการประชุม เป็นการมุ่งเน้นการจัดทำโครงสร้างที่ตอบสนองการจัดการศึกษาระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา อย่างไรก็ตาม ควรวางแผนสำหรับการเตรียมคนเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาด้วย เพื่อตอบโจทย์การพัฒนากำลังคนตามความต้องการของประเทศในอนาคต

๒๔. การขอรับการจัดสรรอัตรากำลังเพิ่มเติมของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติที่จะเสนอต่อ ก.พ. และ กพร. จะต้องเขียนคำขอให้ชัดเจนถึงบทบาทของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งให้เห็นถึงผลลัพธ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่สำนักงาน

เลขาธิการสภาการศึกษาจะต้องมีหน้าที่ปฏิบัติตามให้บรรลุเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย ซึ่งจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติตามภารกิจของคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ **มติ** ที่ประชุมเห็นสมควรให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาปรับโครงสร้างภารกิจของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ตามความเห็นของกรรมการสภาการศึกษา

๓.๒ การดำเนินงานแผนงาน/โครงการตามบทบาทภารกิจของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

นายสุภัทร จำปาทอง เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ นำเสนอต่อที่ประชุมว่า ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำงบประมาณเสนอต่อสำนักงบประมาณ ซึ่งเป็นแผนงานโครงการที่สอดคล้องอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ อาทิ โครงการศึกษาและพัฒนาระบบการเทียบโอนระหว่างระบบประเภทการศึกษา และกลไกการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต โครงการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อพัฒนาผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของคนไทย ๔.๐ โดยจะมีโครงการนำร่องมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น แต่มีบางเรื่องที่สำนักงานฯ ควรดำเนินการเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการได้มีความเห็นแล้วในวาระที่ ๓.๑ คือ เรื่องระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ในเรื่องนี้สำนักงานฯ จะนำไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

จึงขอให้นำเสนอต่อที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณาแผนงาน/โครงการตามบทบาทภารกิจของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ตามเอกสารประกอบวาระการประชุมที่ ๓.๒ เพื่อสำนักงานฯ จะนำไปปรับเปลี่ยนแผนงาน/โครงการให้มีความเหมาะสมต่อไป

การพิจารณา

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

๑. โครงการปรับปรุงและบำรุงรักษาระบบคลังข้อมูล/ฐานข้อมูลสำหรับการวางแผนการศึกษา ควรจัดทำเป็นห้องปฏิบัติการศูนย์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data War Room) ที่มีข้อมูลครบทั้งระบบการศึกษา ซึ่งในปัจจุบันข้อมูลด้านการศึกษายังไม่ครบถ้วนถูกต้อง อาทิ ปัจจุบันไม่ทราบว่ามีจำนวนนักเรียนที่ออกกลางคันในแต่ละระดับและประเภทการศึกษามีจำนวนเท่าใด เด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษามีจำนวนเท่าใด มีจำนวนประชากรลดลงเท่าใดสำหรับการนำไปวางแผนกำหนดจำนวนโรงเรียน เป็นต้น และการดำเนินงานดังกล่าวควรดำเนินการในรูปของคณะกรรมการด้านเทคโนโลยี หรือศูนย์สถิติการศึกษาแห่งชาติ (National Bureau of Education Statistics) โดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นเจ้าภาพหลักและเชิญกระทรวงอื่น เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม หรือหน่วยงานอื่นที่มีข้อมูลมาร่วมดำเนินการบริหารจัดการทั้งเรื่อง Hardware Software และการดึงข้อมูล Link จากฐานข้อมูลของหน่วยงานต้นสังกัดไปประมวลผล

๒. การดำเนินงานเพื่อสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ของคณะกรรมการสภาการศึกษา เฉพาะกิจด้านการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เป็นโครงการที่มีเป้าหมายชัดเจนในการตอบสนองรัฐธรรมนูญและยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ ดังนั้น ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะดำเนินการโครงการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและกฎหมายการศึกษาของชาติ ควรนำรูปแบบวิธีการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ไปกำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย

๓. ในปัจจุบันการจัดการศึกษาประเภทอาชีวศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคน เพื่อพัฒนาประเทศไม่น้อยไปกว่าการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือการจัดการศึกษาระดับอื่น อาทิ ประเทศจีนให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาประเภทอาชีวศึกษามาก เพราะเห็นความสำคัญว่าการสร้างคนประเภทอาชีวศึกษาเป็นการสร้าง SME ของประเทศ เป็นต้น ดังนั้นสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงควรมีโครงการที่สนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาประเภทอาชีวศึกษามากขึ้น ส่งเสริมให้คนเรียนอาชีวศึกษามากขึ้น

๔. การดำเนินการของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ควรสอดรับทั้งภารกิจในปัจจุบันและภารกิจของคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติที่จะเกิดขึ้นใหม่ แต่ภารกิจใดที่เป็นภารกิจเร่งด่วนตาม ร่าง พระราชกำหนดการศึกษาแห่งชาติ ควรจะต้องดำเนินการก่อนเป็นลำดับแรก อาทิ การจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในแต่ละช่วงวัย ซึ่งเป็นเรื่องที่คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติจะต้องเป็นผู้กำหนด และในปัจจุบันยังไม่มีข้อมูล จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำการศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดรายละเอียดให้สอดคล้องก่อนออกกฎกระทรวง เป็นต้น

๕. ควรนำเรื่องสำคัญที่กรรมการสภาการศึกษาได้ดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ไปดำเนินการต่อเนื่องในปี ๒๕๖๓ อาทิ เรื่องการจัดการศึกษาของเด็กชายขอบเพื่อสร้างความเสมอภาคเท่าเทียมทางการศึกษา ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นควรให้มีการศึกษารายละเอียดข้อกำหนดของกระทรวงแรงงาน และกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติ และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประชุมปรึกษาหารือในการดำเนินงานต่อไป รวมถึงเรื่องหรือประเด็นอื่นจากคณะกรรมการสภาการศึกษาทั้ง ๑๐ คณะ

มติ ที่ประชุมเห็นสมควรให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาปรับแผนงาน/โครงการตามบทบาทภารกิจของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ตามความเห็นของกรรมการสภาการศึกษา

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ

๔.๑ ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี ๒๕๖๒

ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่ากระทรวงศึกษาธิการได้คัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี ๒๕๖๒ และได้มอบประกาศเกียรติคุณบัตรและเข็มที่ระลึกแก่ผู้ทำคุณประโยชน์ในวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ จำนวน ๘๙ ราย ในจำนวนนี้มีกรรมการสภาการศึกษาได้รับการคัดเลือก ๒ คน คือ ๑) พลเอก พหล สง่าเนตร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านส่งเสริมการป้องกันและการปราบปรามการทุจริต ในคณะกรรมการสภาการศึกษา ประธานคณะกรรมการสภาการศึกษา ด้านนโยบายการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ และประธานคณะกรรมการสภาการศึกษา เฉพาะกิจ ด้านการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และ ๒) ศาสตราจารย์สุพจน์ ทารหนองบัว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสาร ในคณะกรรมการสภาการศึกษา ประธานคณะกรรมการสภาศึกษาด้านมาตรฐานการศึกษาและการจัดการเรียนรู้

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๔.๒ สรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๔.๒.๑ คณะกรรมการสภาศึกษาด้านนโยบายการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ

พลเอก พหล สง่าเนตร ประธานคณะกรรมการสภาศึกษาด้านนโยบายการศึกษา และกลไกการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ นำเสนอผลการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาการศึกษา

ด้านนโยบายการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ มีการดำเนินงาน ๓ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ การศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติ ดำเนินการ ๒ ประเด็นคือ ๑) การศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และ ๒) การศึกษาเพื่อเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยในส่วนที่ ๑ นี้ได้ดำเนินการเสร็จสมบูรณ์แล้ว ส่วนที่ ๒ เรื่องการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ เป็นการจัดทำรายงานสภาพการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ ที่เป็นผลจากการลงพื้นที่ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กรณีศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี และการจัดประชุมเสวนา เรื่อง “การจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ : สร้างคน สร้างงาน” ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการจัดทำรายงาน และส่วนที่ ๓ การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของครู และการแก้ปัญหาให้นักเรียน/นักศึกษาที่ไม่สามารถควบคุมจิตใจของตนเองได้ ต้องทำอัตวิบากกรรม ทั้ง ๒ เรื่องนี้อยู่ในช่วงเริ่มต้นศึกษาหาข้อมูล

๔.๒.๒ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัด

นายอรรถการ ตฤษณารังสี รองประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัด นำเสนอผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัด ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัดได้ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารข้อมูลการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และได้เชิญผู้อำนวยการกลุ่มศูนย์ข้อมูลการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มานำเสนอข้อมูลในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ โดยฐานข้อมูลที่มีการจัดเก็บทั้งหมด มี ๕ รายการ ประกอบด้วย (๑) ข้อมูลสถานศึกษา จำนวน ๔๐ รายการ (๒) ข้อมูลนักเรียน/นักศึกษา/ผู้เรียน จำนวน ๔๗ รายการ (๓) ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๓๖ รายการ (๔) ข้อมูลบุคลากรอื่น จำนวน ๓๖ รายการ และ (๕) ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน ๒๑ รายการ ที่มีการจัดส่งข้อมูลเข้าสู่ฐานกลาง ๒ รูปแบบ คือ การเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน (Staging) และจัดส่งผ่าน FTP ในรูปแบบไฟล์ตาม Format รายการและมาตรฐานข้อมูลกลางที่กำหนด โดยจัดเก็บ ๒ รอบ คือ ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ในระดับพื้นฐาน และ ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ในระดับอุดมศึกษา โดยข้อมูลปัจจุบันเป็นข้อมูลปีการศึกษา ๒๕๖๐

การรวบรวมข้อมูลในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้รับความร่วมมือจากกระทรวงอื่นหรือหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษาในการดำเนินการจัดเก็บข้อมูล แต่สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในการจัดเก็บข้อมูลคือ โรงเรียนทุกโรงเรียนจะต้องป้อนข้อมูลแล้วส่งข้อมูลมาที่ส่วนกลาง เกิดความผิดพลาดจากการป้อนข้อมูล เช่น ๑) การป้อนชื่อผิด ๒) จำนวนประชากรที่เกิดกับจำนวนประชากรที่อยู่ในฐานข้อมูลมีความเหลื่อมล้ำประมาณ ๒-๓ % เนื่องจากเด็กย้ายโรงเรียนแต่ยังคงมีชื่ออยู่ในโรงเรียนเดิม หรือเด็กเสียชีวิตไม่ได้ตัดออกจากฐานข้อมูล เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ปัญหาดังกล่าวจะสามารถแก้ไขได้โดยการใช้เลขประจำตัวประชาชนเป็นหลัก ซึ่งต่อไปไม่จำเป็นต้องป้อนข้อมูล เพียงนำบัตรประจำตัวประชาชนไป scan จะสามารถทราบสถานะปัจจุบันได้ ๓) รหัสข้อมูลของหน่วยงานแต่ละหน่วยงานไม่ได้ใช้รหัสข้อมูลเดียวกันทำให้การ Link ข้อมูลเกิดความผิดพลาด เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีรหัสข้อมูลของตนเอง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีรหัสข้อมูลของตนเอง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีรหัสข้อมูลของตนเอง ซึ่งไม่สามารถนำมา Link ข้อมูลกันได้ เป็นต้น

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัดมีแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนงานด้านระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัดดังนี้ ๑) จัดทำมาตรฐานรหัสกลางด้านการศึกษา และ

ประกาศใช้ให้ทุกหน่วยงานที่จัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบวงศศึกษาธิการ และมีการปรับปรุงมาตรฐาน
 วิทยุกลางทุก ๓ - ๕ ปี ๒) กำหนดรูปแบบการจัดเก็บข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ที่เป็นระบบ
 ตามข้อตกลงของหน่วยงาน ๓) กำหนดช่วงการนำเสนอข้อมูลในแต่ละปีอย่างต่อเนื่อง ในรูปแบบต่างๆ ที่แสดงถึง
 ผลการจัดการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ๔) จัดทำ/จัดซื้อโปรแกรมสำเร็จรูป (Software) สำหรับการบริหาร
 และจัดการข้อมูลด้านการศึกษา ที่เป็นระบบเดียวกันทั้งประเทศบนพื้นฐานข้อมูลกลางของประเทศ และ
 สามารถตรวจสอบความถูกต้อง แจ้งแก้ไขได้ทันที (Real time) โดยใช้บัตรประจำตัวประชาชนในการยืนยัน
 ตัวตนผ่านเครื่องอ่านบัตรที่สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน รวมถึงการแสดงผลในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนใช้ข้อมูล
 ในการวางแผนและตัดสินใจในอนาคตได้ และ ๕) ทำข้อตกลงระหว่างหน่วยงานเพื่อถ่ายโอน/เชื่อมโยงข้อมูล
 (Big Data) เพื่อใช้ในการบริหารจัดการด้านการศึกษา

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัดจะมีการประชุมครั้งต่อไป
 ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒ และจะนำเสนอความก้าวหน้าการดำเนินงานให้สภาการศึกษาได้รับทราบต่อไป

๔.๒.๓ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา

นายเกียรติชัย โสภานเสถียรพงศ์ ประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบ
 ทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา นำเสนอผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบ
 ทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษาได้มีการ
 ประชุม รวม ๓ ครั้ง เพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาเชิงพื้นที่
 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาข้อเสนอการจัดสรรงบประมาณการศึกษาเชิงพื้นที่ที่สะท้อนความต้องการและการมี
 ส่วนร่วมของพื้นที่ และพัฒนารายการข้อมูลที่สำคัญสำหรับการจัดทำแนวทางจัดสรรงบประมาณ โดยมี
 วิธีดำเนินการคือ ทบทวนวรรณกรรม ออกแบบองค์ประกอบของสูตรการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา
 เชิงพื้นที่ และจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าว คณะอนุกรรมการฯ
 มีเป้าหมายลงพื้นที่รับฟังความคิดเห็นและเก็บข้อมูล ณ จังหวัดราชบุรี นอกจากนี้คณะอนุกรรมการฯ ยังได้รับฟัง
 ข้อมูลและให้ข้อคิดเห็นผลการศึกษาวิจัยเรื่อง การปรับบทบาทภาครัฐเพื่อเข้าสู่ระบบการมีส่วนร่วม
 จัดการศึกษาเชิงพื้นที่ เกี่ยวกับองค์ประกอบหลักและเงื่อนไขความสำเร็จในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาเชิงพื้นที่
 และข้อเสนอแนะในการปรับบทบาทภาครัฐเพื่อเข้าสู่ระบบการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาเชิงพื้นที่

๔.๒.๔ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านมาตรฐานการศึกษาและการจัดการเรียนรู้

ศาสตราจารย์สุพจน์ หารหนองบัว ประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา
 ด้านมาตรฐานการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ นำเสนอผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา
 ด้านมาตรฐานการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านมาตรฐานการศึกษาและ
 การจัดการเรียนรู้ ตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เป็นต้นมา ปรากฏตั้งเอกสารประกอบวาระการประชุม
 แต่ขอเพิ่มเติมข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการลงพื้นที่
 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และรับฟังปัญหา/ข้อเสนอแนะ
 จากพื้นที่ และรวบรวมข้อมูลเสนอในการประชุมคณะอนุกรรมการฯ

๔.๒.๕ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการประเมินผลการศึกษา

นายธาดา เศรษฐศิลา รองประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการประเมินผล
 การศึกษา นำเสนอผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการประเมินผลการศึกษา
 ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการประเมินผลการศึกษาได้มีการประชุม รวม ๕ ครั้ง เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประเมินผลการศึกษา ๔ เรื่อง ได้แก่ ๑) แนวทางการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา ๒) แนวทางการประเมินผลการศึกษาทั้งระบบให้มีความสอดคล้องทุกระดับการศึกษา ๓) (ร่าง) แผนการประเมินผลการศึกษา และ ๔) การจัดตั้งศูนย์สถิติการศึกษาแห่งชาติ (National Bureau of Educational Statistics) ซึ่งการจัดตั้งศูนย์สถิติการศึกษาแห่งชาติจะสอดคล้องกับภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ แต่เนื่องจากขณะนี้ยังไม่มีผู้รับผิดชอบการดำเนินงานโดยตรง จึงเสนอให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานจากองค์กรหลักทั้ง ๕ องค์กร และหน่วยงานอื่นที่มีข้อมูล เข้ามาร่วมเป็นคณะทำงานเพื่อให้การดำเนินงานข้อมูลสถิติการศึกษาดำเนินการต่อไปได้

กรรมการมีความเห็นเพิ่มเติมว่า การแต่งตั้งคณะทำงานควรมีผู้แทนจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.) เข้ามาร่วมดำเนินการและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ อาทิ การเปรียบเทียบผลคะแนน O-NET ระหว่างปี ซึ่งจะไม่สามารนำมาเปรียบเทียบกันได้ เนื่องจากบางปีข้อสอบยากและบางปีข้อสอบง่าย เป็นต้น

๔.๒.๖ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา

นายอภิมุข สุขประสิทธิ์ รองประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา นำเสนอผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา ได้ติดตามผลการดำเนินงานพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยการประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถึงประเด็นการปรับปรุงกฎกระทรวง ๔ ฉบับ ได้แก่ ๑) กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗ ๒) กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของบุคคลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๕๔ ๓) กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิขององค์กรวิชาชีพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๕๔ และ ๔) กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิขององค์กรชุมชนและองค์กรเอกชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๕๔ และอีกประเด็นหนึ่งที่คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษาดำเนินการคือเตรียมแผนการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนการจัดทำกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง เมื่อ ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... มีผลบังคับใช้ ได้แก่ กฎกระทรวงศึกษาธิการ กฎกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ระเบียบคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ประกาศคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ โดยรวมประมาณ ๓๗ ฉบับ ซึ่งในเบื้องต้นสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษาได้จัดทำรายละเอียดกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติได้ใช้สำหรับการเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ มีเรื่องใดที่สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้ หรือต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมอย่างไร ตลอดจนมีเรื่องใดที่ต้องดำเนินการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง

กรรมการมีความเห็นเพิ่มเติมว่าภารกิจของสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษาที่เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนากฎหมายการศึกษาควรเป็นการวิจัยที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบังคับใช้กฎหมาย

๔.๒.๗ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการวิจัยการศึกษา

ศาสตราจารย์ชุตินันท์ รุ่งโรจน์ รองประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการวิจัยการศึกษา นำเสนอผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการวิจัยการศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการวิจัยการศึกษามีเป้าหมายการดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ คือ Research Agenda ซึ่งมีที่มาจาก ๒ ส่วน ได้แก่ ๑) การประชุมระดมความคิดของคณะอนุกรรมการฯ ทำให้ได้ประเด็นวิจัยเพื่อส่งต่อไปยังสภาการศึกษาสำหรับการนำไป Implement อาทิ การวิจัยประเมินนโยบาย แผนงาน และยุทธศาสตร์การศึกษา, นโยบายการจัดการศึกษาระดับพื้นที่, การปฏิรูปโครงสร้างการจัดการศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง, การปรับกระบวนการทัศน์ด้านมาตรฐานการศึกษา และการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อความหลากหลายของสังคม, ความต้องการของเด็กยุคใหม่ในการเรียนรู้และการทำงาน/การประกอบอาชีพ เป็นต้น ๒) ประเด็นวิจัยที่ได้จากการลงพื้นที่ โรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรม โรงเรียนประชารัฐ โรงเรียนร่วมพัฒนา และโรงเรียนที่ถ่ายโอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนทั้งสิ้น ๑๑ โรงเรียน ๑ วิทยาลัยเทคนิค ณ จังหวัดสตูล สงขลา น่าน นครปฐม ราชบุรี และฉะเชิงเทรา ประเด็นวิจัย ได้แก่ การกระจายอำนาจการจัดการศึกษา, ความร่วมมือระหว่างภาคการศึกษากับภาคธุรกิจ เป็นต้น

๔.๒.๘ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านบทบาทของภาคประชาสังคมเพื่อการศึกษา

นายวรชาติ เฉิดชมจันทร์ อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านบทบาทของภาคประชาสังคมเพื่อการศึกษา นำเสนอผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านบทบาทของภาคประชาสังคมเพื่อการศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านบทบาทของภาคประชาสังคมเพื่อการศึกษาได้จัดประชุมเพื่อรับทราบสภาพการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของภาคประชาสังคม พิจารณาคำนิยามและขอบเขตของภาคประชาสังคมเพื่อการศึกษา จัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ และรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จัดประชุมเพื่อขอรับทราบบทบาทของบ้านเรียน (Home School) ในการร่วมจัดการศึกษาและรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมการจัดการศึกษาของเครือข่ายบ้านเรียนซึ่งมีผู้เสนอความเห็นว่าการบริหารจัดการการศึกษาของบ้านเรียนควรใช้หลักการตามกฎหมายสากล โดยมีผู้ดูแลบ้านเรียนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การกำหนดภารกิจของหน่วยงานในส่วนกลางควรเป็นภารกิจร่วมระหว่างองค์กรภาคีเครือข่ายการศึกษาทางเลือก ได้แก่ การลงทะเบียน การวิจัยพัฒนา การทำแผนการศึกษาที่ยืดหยุ่น การประเมินผล และการประกันคุณภาพมีกลไกส่งเสริมสนับสนุนเพื่อความเสมอภาคและความเป็นธรรม มิใช่เป็นเพียงการเปลี่ยนโดยนำหลักสูตรของโรงเรียนมาใช้กับบ้านเรียน ผู้ปกครองต้องการการออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสมกับบุตรหลานของตน นอกจากนั้นกลุ่มเครือข่ายเยาวชนที่ศึกษาโรงเรียนทางเลือก ได้สะท้อนแนวคิดที่เกี่ยวกับการศึกษา ๑๐ ประการ ได้แก่ ๑) คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนทุกโรงเรียนควรมีความเท่าเทียมกัน และเด็กทุกคนมีสิทธิ์ได้รับการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกัน ๒) การเรียนการสอนในห้องเรียนควรมีบรรยากาศที่เกื้อกูลกันระหว่างผู้เรียน ๓) การเรียนการสอนควรเป็นการเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคน ทั้งผู้เรียนปกติและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งสามารถเรียนร่วมกันได้ และการเรียนไม่ใช่การเรียนเพื่อสอบ ๔) หลักสูตรการเรียนการสอนควรมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับชีวิตจริงและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ๕) การเรียนการสอนควรเน้นให้ผู้เรียนเกิดนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ๖) การศึกษาควรเป็นการศึกษาเพื่ออาชีพทุกวิชาชีพ ๗) “โรงเรียน” ในมุมมองของเด็ก คือ สถานที่ที่ทำให้นักเรียนคิดเองเป็น ทำเองเป็น เรียนรู้เองเป็น และใช้ชีวิตเป็น ๘) ควรเตรียมความพร้อมของเด็กเพื่อรองรับเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต ๙) รักษาสมดุลระหว่างครูผู้สอนกับจำนวนนักเรียนให้มีความเหมาะสม และ ๑๐) ควรใช้งบประมาณสนับสนุนการศึกษาที่เน้นการขยายโอกาสให้กับผู้เรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์

กรรมการมีความเห็นเพิ่มเติมว่าควรนำข้อเสนอดังกล่าวเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้รับทราบ

๔.๒.๙ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬาและภูมิปัญญา

นางจรรยาพร ธรณินทร์ ประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬาและภูมิปัญญา นำเสนอผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬาและภูมิปัญญา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬาและภูมิปัญญา ได้ร่วมกันพิจารณาและจัดทำข้อเสนอการบูรณาการการศึกษากับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬาและภูมิปัญญา ขณะนี้ได้ (ร่าง) สถานการณ์ แนวโน้มและข้อเสนอการบูรณาการการศึกษากับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬาและภูมิปัญญา ความหนาประมาณ ๒๕๐ หน้า หากดำเนินการแล้วเสร็จจะเสนอต่อสภาการศึกษา เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วจะเผยแพร่เป็น e-book นำขึ้นเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และจัดพิมพ์เป็นเอกสารเผยแพร่ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

การดำเนินงานที่ผ่านมาได้มีการจัดประชุมคณะอนุกรรมการและคณะทำงาน เพื่อพิจารณากรอบแนวทางการทำงาน สถานการณ์ สภาพปัจจุบัน ปัญหา และกิจกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬาและภูมิปัญญา และการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนบูรณาการ และข้อเสนอแนวทางการพัฒนาและการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการศึกษา โดยมีข้อมูลการดำเนินงานแต่ละด้านดังนี้ ๑) *ด้านศิลปะ* ได้มีการนำเสนอแนวทางการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (กอปศ.) ซึ่ง กอปศ. เห็นชอบแนวทางการจัดการศึกษาด้านศิลปะและสุนทรียภาพ โดยเห็นควรให้มีการขับเคลื่อนด้วยการเรียนรู้ตลอดชีวิตมากกว่าการเรียนในชั้นเรียน และไม่เห็นด้วยที่จะมีการกำหนดให้เป็นกลุ่มสาระวิชาหลักในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ๒) *ด้านกีฬา* ได้มีการประชุมหารือร่วมระหว่าง ประธานคณะอนุกรรมการฯ กับหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ และรองเลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และผู้อำนวยการกองตรวจราชการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เกี่ยวกับการสนับสนุนการบูรณาการความร่วมมือระหว่างกิจการงานลูกเสือของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างแรงบันดาลใจ สนับสนุนส่งเสริมเด็กและเยาวชนให้เห็นความสำคัญของการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณชน และการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ผลการหารือโดยสรุปคือ การฝึกลูกเสือจะใช้ กลยุทธ์แนวปฏิบัติของลูกเสือโลกมาเป็นกลไกในการพัฒนาและฝึกทำหน้าที่เป็นจิตอาสา นอกจากนั้นจะดำเนินการจัดทำความร่วมมือในรูปแบบที่ยั่งยืน ต่อยอด และสานต่อเจตนารมณ์ ได้แก่ การทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) การจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนางานลูกเสือกับงานด้านท่องเที่ยวและกีฬาเข้าด้วยกัน และการจัดกิจกรรมค่ายเยาวชน (Camping) การออกค่ายเยาวชนระหว่างลูกเสือและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาและนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ๓) *ด้านศาสนา* คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (กอปศ.) จะนำเอกสาร (ร่าง) สถานการณ์ แนวโน้มและข้อเสนอการบูรณาการการศึกษากับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬาและภูมิปัญญา ไปพิจารณาประกอบการดำเนินการของคณะอนุกรรมการของ กอปศ. ที่ดำเนินการเรื่องการส่งเสริมคุณธรรม ๔) *ด้านวัฒนธรรม* เนื่องจากมีผู้แทนจากกระทรวงวัฒนธรรมร่วมเป็นคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ดังนั้นสามารถนำเสนอการดำเนินการศึกษากับวัฒนธรรมไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมได้โดยตรง ๕) *ด้านภูมิปัญญา* เนื่องจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหน่วยงานแรกและหน่วยงานเดียวที่ดำเนินการเรื่องครุภูมิปัญญาและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก ดังนั้นคณะอนุกรรมการฯ จึงเห็นควรให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินการในเรื่องครุภูมิปัญญาต่อเนื่องและคณะอนุกรรมการฯ จะให้การสนับสนุนการดำเนินการของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำหรับการดำเนินการในลำดับต่อไป คณะอนุกรรมการฯ จะนำข้อเสนอการบูรณาการการศึกษากับศาสนา ศิลปะ

วัฒนธรรม กีฬาและภูมิปัญญา ไปจัดกิจกรรมนำร่องโครงการวัดเป็นศูนย์กลางแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน โดยคัดเลือกวัดที่มีความพร้อมจำนวน ๕ แห่ง

กรรมการมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ในด้านศาสนา ปัจจุบันกระทรวงวัฒนธรรมได้จัดทำ Application เกี่ยวกับศาสนาทุกศาสนาในประเทศ อาทิ ศาสนาพุทธ อิสลาม คริสต์ ฮินดู พราหมณ์ ศาสนาซิกข์ เป็นต้น เพื่อให้ผู้สนใจได้เข้าไปศึกษาเรียนรู้ แต่ปัญหาที่พบคือ เยาวชนไทยไม่เห็นความสำคัญเรื่องศาสนา ซึ่งอาจเป็นผลมาจากระบบการศึกษาไม่ได้เน้นเรื่องศีลธรรมโดยตรง วิชาศีลธรรมเป็นเพียงส่วนหนึ่งของวิชาอื่น ไม่ได้เป็นแบบเรียนวิชาศีลธรรมเหมือนในอดีต และในด้านภูมิปัญญา ครอบคลุมมาให้สถาบันการศึกษาหรือวิทยาลัยในพื้นที่ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการต่อจากสภาการศึกษา เพราะมีสถาบันการศึกษากระจายอยู่ทั่วประเทศ

๔.๒.๑๐ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ด้านการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจ

ในชาติ

พลเอก พหล สง่าเนตร ประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ด้านการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ นำเสนอผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ด้านการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ด้านการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ มีระยะเวลาการดำเนินงาน ๑ ปี นับจากวันที่ได้รับการแต่งตั้ง ทั้งนี้ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์อุดม คชินทร) ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการฯ เร่งดำเนินการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ให้เกิดผลจริงอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็ว และให้นำลงสู่การปฏิบัติจริงต้นปีการศึกษา ๒๕๖๒ (เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒) จากวันที่ได้รับการแต่งตั้งจนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า ๕ เดือน คณะอนุกรรมการฯ ได้แต่งตั้งคณะทำงานขึ้น ๕ คณะ การดำเนินงานของคณะทำงานที่ ๑ ได้จัดทำข้อเสนอสถานการณ์ปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้การสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ โดยได้เลือกโรงเรียนต้นแบบที่มีความพร้อมสำหรับการลงพื้นที่ปฏิบัติการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ จาก ๓ ภูมิภาค จำนวน ๔ โรงเรียน ได้แก่ ๑. โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย ๒ จ.สงขลา ๒. โรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ จ.สงขลา ๓. โรงเรียนปากคาคตพิทยาคม จ.บึงกาฬ และ ๔. โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ จ.เชียงใหม่ ส่วนคณะทำงานที่ ๒ และคณะที่ ๔ ได้ร่วมกันดำเนินการสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ คณะทำงานที่ ๓ ดำเนินการจัดทำคู่มือการฝึกอบรมแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองดี มีวินัย รักภูมิใจในชาติ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ STAR STEMS สำหรับสถานศึกษา ขณะนี้ดำเนินการแล้วเสร็จ พร้อมนำสู่การปฏิบัติในโรงเรียนต้นแบบที่ คณะทำงานคณะที่ ๑ เลือกไว้ ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒ คณะทำงานที่ ๕ จัดกิจกรรม Youth Voice Forum เมื่อต้นเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อรับฟังเสียงของเยาวชนในประเด็นเรื่องวินัย หลังจากนั้น นายธาดา เสวตศิลา ประธานคณะทำงานคณะที่ ๕ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า การจัดกิจกรรม Youth Voice Forum รับฟังเสียงของเยาวชนดังกล่าวได้รับความชื่นชอบจากเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมและสร้างแรงบันดาลใจในการนำไปเผยแพร่ต่อ การจัดกิจกรรม Youth Voice Forum จะจัดทุกเดือนเป็นระยะเวลา ๖ เดือน โดยจัด ณ สถานศึกษาภายในประเทศและในภูมิภาคอาเซียน อย่างไรก็ตามองค์กรหลักในกระทรวงศึกษาธิการสามารถนำกิจกรรมนี้ไปเป็นโครงการนำร่องและขยายผลต่อไปได้

การดำเนินการในลำดับต่อไปของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ จะดำเนินการใน ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ ๑ การทดสอบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด STAR STEMS ในโรงเรียนต้นแบบช่วงเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๖๒ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ได้โรงเรียนต้นแบบที่มีความสมบูรณ์พร้อมในการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๒ ทั้งนี้การดำเนินงานดังกล่าวจะขอรับการสนับสนุนทรัพยากรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ประมาณภูมิภาคละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๗๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งหากได้รับการจัดสรรงบประมาณจะสามารถดำเนินการนำแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ STAR STEMS ลงสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาในต้นเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒ ขั้นตอนที่ ๒ การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อผลักดันให้เกิดเป็นนโยบาย สำหรับกระทรวงศึกษาธิการได้นำไปขับเคลื่อนในการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ และให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

มติ ที่ประชุมรับทราบและมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินการตามความเห็นของกรรมการสภาการศึกษา

วาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

กำหนดการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ ในวันพฤหัสบดีที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๓๐ น.

นางปัทมา คำภาศรี
นางสาวจิรพร อรุณพลังสันติ
นางสาวมาลีวรรณ ปูนขุนทด
นางสาวเต็มศิริ ทรงเจริญ
ผู้จัดรายงานการประชุม

เลขาธิการสภาการศึกษา
กรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม